

Op naar **de tweede helft**

De zomer en herfst geven meestal volop uitdagingen in de weidegang, maar De Weideman ziet vooral heel veel kansen. Net als dit voorjaar leggen we hem negen vragen voor. Het resultaat: mooie, praktische tips voor een succesvolle tweede helft van het weideseizoen.

Wat is het beste inschaarmoment in de zomer en de herfst?

‘Oud is muf, zou ik allereerst willen zeggen. En daarom is het goed om in de loop van het seizoen naar het inschaarmoment te kijken en niet alleen naar de inschaarlengte. De vuistregel in de zomer is bij omweiden inscharen op 15 tot 16 centimeter (1500 tot 1700 kg droge stof) en bij (roterend) standweiden op 8 tot 12 centimeter (900 tot 1200 kg droge stof). In de herfst is het beter om 1 tot 2 centimeter eerder in te scharen, maar het is vooral beter om te kijken naar de leeftijd van het gras. Omdat het gras langzamer begint te groeien, loopt de smakelijkheid terug. Weidegras van 30 dagen is echt te oud, 18 tot 21 groeidagen blijft bij omweiden een goede vuistregel.’

Een brandende zomerzon en dan?

‘Ik ga altijd maar van mezelf uit: bij tropische warmte blijf ik zoveel mogelijk uit de zon en drink ik regelmatig. Dat geldt voor de koeien ook, plaag die niet onnodig. Robotbedrijven kunnen heel goed ’s morgens en ’s avonds weiden. Door het natuurlijke graasritme van de koe haal je dan de hoogste graasopbrengst per uur weiden. En je kunt de koeien prima een week binnenhouden bij heet weer. Er zijn weidedagen genoeg.’

‘Fris en schoon drinkwater is minstens zo belangrijk als goed gras. Bied koeien drinken aan na het melken en voor ze naar buiten gaan. En in het weideblok een centraal punt met fris drinkwater functioneert prima, koeien weten dat snel en lopen rustig even heen en weer.’

Dag en nacht weiden, ouderwets of nieuwerwets?

‘Wat mij betreft is dit hartstikke nieuwerwets. Dag en nacht weiden is een beetje een vergeten onderwerp, maar zeker het overwegen waard voor veehouders die een laatste stap willen maken in het verhogen van de grasopname. Een extra voordeel is dat je de graskuil in de zomer een aantal weken tot maanden dicht kunt doen en zo broei en dus verlies voorkomt. Zeker als de dagen lang zijn, kunnen koeien heel veel gras zelf ophalen. Met onbeperkt weiden is geld te verdienen.’

Hoe benut je het herfsteiwit zo goed mogelijk?

‘In ieder geval niet door in te kuilen, omdat te veel eiwit dan onbestendig wordt. In vers herfstgras zit zomaar 95 of 100 gram dve en het is dus van prima kwaliteit, maar dat duikt na inkuilen zo naar 50 tot 70 gram dve. Daarom is de stelregel om zo veel mogelijk herfstgras vers te laten opnemen en dat te combineren met eiwitarme en energierijke bijvoeding. Op de huiskavel adviseer ik om de koeien het verse gras zelf te laten halen, dat is veruit het goedkoopste. Voor de veldkavel is het in de herfst ook niet gek om een periode te stalvoeren als je daarmee onnodig inkuilen kunt voorkomen.’

Hoe moet je omgaan met roestvorming in het gras?

‘Roest voorkomen heeft alles te maken met de kunst van het verdelen van de meststoffen. Gras groeit tot in november, dus wees niet te krampachtig om in juli of augustus nog kleine hoeveelheden drijfmest met water te geven. Let wel op het stikstofleverend vermogen van de grond. Levert de bodem al veel stikstof, dan moet je wel tijdig afbouwen met drijfmest. Bij voldoende vocht zal roest dan niet snel optreden. Komt de roest toch, dan is er maar één remedie en die is: zo snel mogelijk schoonmaaien.’

Wat moet je in de zomer en het najaar nog aan bemesting doen?

‘Omdat gras lang blijft groeien, is het van belang om het ook te blijven voeden, anders loopt de smakelijkheid snel terug. Maar verder zijn kleine hoeveelheden verdunde drijfmest voor een maaisnede zeker nuttig. Ook eens per drie weken een kleine kunstmestgift van ongeveer 50 à 60 kilo KAS is zinvol. Het lijkt niet veel, maar het doet wel zeker wat met de smaak en de groei.’

Hoe hou ik de koeien tevreden als het seizoen vordert?

‘De basisregel is weidegras smakelijk houden. Maaien in dienst van beweiden kan daar zeker in de zomer bij helpen. Niet om de wei cosmetisch weer op orde te krijgen, want ook tussen mestbossen kan prima smakelijk gras staan. Maar wel om weer schoon etgroen of meer beweidingsruimte te maken. In september kun je daarnaast rustig alle langer gras maaien om een goede, schone weidestart voor de herfst te maken. In de herfst is het goed om ook het weideplatform te vergroten om versmering tegen te gaan en dus smakelijk weidegras te houden.’

‘Een bekend trucje is wat zout strooien. Zoals een snuffe zout over de aardappels verhoogt dat de smakelijkheid. Maar ik zou dat bewaren voor als het systeem een keer misloopt.’

Wanneer en hoe weid je het jongvee het beste?

‘Het weiden van jongvee heeft drie belangrijke criteria: het jongvee moet blijven groeien, het moet leren weiden en het moet weerstand opbouwen. Lukt dit minimaal 200 dagen, liefst in twee seizoenen, dan heeft jongvee het weidediploma behaald, om later als koe veel melk uit gras te kunnen maken. Hiervoor is het wel nodig om ook voor jongvee een beweidingsplan te maken en niet maar wat aan te prutsen. Jongvee blijft alleen groeien als het voldoende goed gras krijgt. En voor het opbouwen van weerstand is het belangrijk dat het in aanraking komt met weiden waar ouder vee heeft gelopen. En daarom moet het weiden van jongvee, zeker in het eerste levensjaar, planmatig gebeuren.’

Wanneer stop je met weiden?

‘Heel simpel: zo laat mogelijk. Wat mij betreft is ieder jaar het doel om kerst te halen. Alleen “gras op” of “onvoldoende draagkracht” zijn argumenten om de koeien binnen te halen. Maar zelfs een kilo droge stof weidegras heeft nog zin, want dat bespaart zomaar een halve kilo soja. En al zet je de koeien vanwege draagkracht op stal, vergeet niet om te overwegen ze weer naar buiten te doen als het land wat is opgedroogd. Op stal in de herfst moet niet gelijk definitief de stalperiode betekenen.’

de Weideman